

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

DE MEMBRIS ECCLE-||SIAE MILITANTIS,|| TRIBVS LIBRIS|| EXPLICATA.||

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

XVIII. Soluuntur obiectiones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53880](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53880)

labuntur, vt patet de ebrietate Noë, de adulterio Dauidis, de simulatione B. Petri, quam Paulus reprehendit; nō enim omnia facta Sanctorum imitanda esse dicimus, sed ea solum quæ neque pugnant apertè cum regula fidei, neque inueniuntur vel à Scriptura, vel ab aliis sanctis viris reprehensa, contra potius à piis, & doctis passim laudata. Eiusmodi autem esse vota, nemo negare potest, nisi qui vel nihil legerit, vel nihil credat.

CAPVT XVIII.

Soluuntur obiectiones.

SED audiamus nunc obiectiones Petri Martyris, vt videamus, an habuerit aliquam, si nō iustam, saltem probabilem causam recedendi à cōtinenti sententia omnium penè tum Catholicorum, tum hæreticorum.

- » Obiectio PRIMA. In testamento veteri frequens est mentio votorū, in nouo ne nominatur quidem votum, nisi in sermo est de votis Iudaicis, vt Act. 21. igitur vota ad carnis uias Iudaicas pertinent.

RESPONDEO, nomen voti in Testamento nouo nō habetur, res tamen habetur, vt ostendimus ex Apostolo, & infra clariùs ostendemus; sed etiam si non haberetur, sufficerent testimonia veteris Testamenti cū usu & explicatione Ecclesiæ. Moralia enim præcepta, vel documenta Scripturæ veteris, nō minùs ad Christianos, quàm ad Iudæos pertinent; idcirco enim assiduè in Ecclesia leguntur Psalmi, quod plerumque sint moralibus documentis.

Et sanè, si Martyris argumentum valeret aliquid, cōcluderet etiam, usuram Christianis non esse prohibitam; nam usura in Psalmis, & Prophetis passim prohibetur, in Testamento nouo non legitur prohibita sub nomine usuræ. colligitur quidem usuræ prohibitio ex illo loco: *Mutuum date, nihil inde sperantes.* Lucæ 6. sed multò obscurius quàm votum colligatur ex illis verbis Pauli, quia primam fidem irritam fecerunt; nam ista verba omnes Patres de voto intelligunt, illa non omnes intelligunt de usura; nam S. Basilius in commentario Psal. 14. S. Ambrosius in libro de Tobia, ca. 16. S. Hic.

S. Hieronymus in commentario Ezechiel. cap. 18. & aliqui recentiores cōtendunt, in illis verbis non prohiberi vsuram, sed consilium dari diuitibus, vt dent mutuo sine vlla spe sortem ipsam recuperandi.

Si igitur vsura iure diuino prohibita est Christianis, licet expressè eiusmodi prohibitio nō habeatur nisi in veteri Testamento, quantò magis religio vouendi licita erit Christianis, cū & res, & nomen voti in Testamento veteri, res autem in nouo expressè contineatur?

SECUNDA obiectio. Quotquot fidē Christi profitemur eo ipso toti sumus illi obstricti; quid igitur voto nos rursus ei tradimus? ridiculus porrò haberetur filius, qui tabulis ob- signatis, atque testibus vellet sese patriæ potestati subdere. Idcirco qui vota nuncupant, aut se fateantur nō esse Dei, aut intelligant quā vouendo stultè agant, dum, quemadmodum dicitur, actum agunt. Lege cauit Deus, ne Israëlita primogenita ex pecoribus sibi vouerent, non alia sanè ratione, nisi quod iure sibi debebātur; propterea cū nos iam Christi membra simus, & Deo omnibus modis obstricti, non minus quā primogenita antiquitus erant, non est permittendum vt voueamus. Hæc ille.

RESPONDEO dupliciter. PRIMO, retorquendo argumentum; nam quēadmodum Christiani Deo sunt obstricti ratione creationis, & redemptionis, sic etiam Iudæi obstricti erant Deo ratione creationis, & liberationis de Ægypto, igitur etiam illi vouere non poterant, ne actum agerent.

Respondet Petrus Martyr, nos quidem vouere non posse, quia non solū Deo obstricti sumus, sed etiam scimus obstrictos nos esse luce iam Euangelij coruscante; illi autē vouere poterant, & debebant, vt admonerentur hac veluti pædagogia perpetuo debito se ac sua omnia Deo obstricta esse.

At nullo negotio hæc solutio refelli potest; nam qui apud Iudæos vouebant, nō erant solū imperiti aliqui homines, sed etiam Prophetæ sapientissimi, qui melius nouerant. Debitum nostrum cum Deo, quā vlli nostrū sciunt. Dauid Prophetæ sapientissimus: *Votum sonit Deo Iacob*, Psal. 131. & Principes ad vouendum hortatus est lib. I. Paral. cap. 29. vbi hæc addidit, vt os obstrueret Petro Martyri, indicans se & suos nō ignorare omnia esse Dei; *Quis, inquit, ego, & quis pa-*

pulus tuus, & possimus tibi hac & inueterata promittere tua sunt omnia, & quæ de manu tua accepimus, dedimus tibi. PATEREA, si Iudæi hoc ignorassent, non potuissent per vota huiusmodi debiti admoneri, sed potius contrarium ex sua uocata consuetudine colligere potuissent; nam si non possumus uere Deo quæ ipsius sunt, qui uouet, admoneri se aliquid habere quod non sit Dei. Itaque pædagogiam valde malā Deo Iudæis tribuisset, si esset uera Martyris sententia. Voluissent enim eos assuescere faciendis votis, ut admonerentur omnia esse Deo obstricta, & interim contrarium eueniret.

Respondeo SECUNDO ad argumentum directè, nos omnia nostra Deo esse debita & obstricta in hoc sensu, quod omnia ab illo accepimus, & eius beneficio retinemus, & inde potest ille, si uelit, omnia repetere, & nos tenemur quod quid ille iusserit facere: tamen quia ille multa nobis libera relinquit, in quibus possumus pro arbitrio, hoc aut illi obsequere, idcirco multa sunt Dei & nostra simul; Dei, quia eius beneficio illa habemus; nostra, quia possumus pro arbitrio de illis disponere, dummodo non contra Deum. Quia quando uouemus, & offerimus aliquid Deo, de rebus eius damus, & tamen uerè damus, quia res illæ etiam nostræ erant, & potuissemus non dare. Vnde Concilium ARAUSICANUM can. II. *Nemo, inquit, quidquam Domino relictis conuertit, nisi ab ipso acceperit, sicut legitur, quæ de manu tua accepimus, damus tibi.*

At illud exemplum filii familias, qui ridiculus esset si tabulis obsignatis se subdere uellet patri, respondeo; familias ridiculū fore si tabulis obsignatis se patri subdere uellet in iis rebus, in quibus necessariò parere teneretur, & de quibus imperium patris iam habet, at non fore ridiculū si in iis rebus se subdat, in quibus alioqui sui iuris erat. Nec enim parentes possunt omnia quæ uolunt filiis imperare, & in iis etiam quæ possunt, sæpe non imperant, sed dant filiis optionem; exempli causa, liberum est filiis uxorem ducere, nec potest patri polliceari se facturum in eo negotio, quod is impetrauerit, tenebitur stare promissis.

Ad illud autem de primogenitis pecorum, quæ Deo uoueri non poterant, quia Dei erant, respondeo, hoc ipsum sententia

rentiæ nostræ fauere; nam ideo primogenita pecorum voueri non poterant, reliqua autē voueri poterant, tametsi omnia Dei sint: (*Domini enim est terra, & plenitudo eius*, Psal. 23.) quia Deus Leuit. 27. nō reliquerat Iudæis liberam dispositionem primogenitorum, vt reliquerat rerum ceterarū. Sic igitur & nos non vouemus ea, quæ non sunt in nostra potestate, sed ea solū, quæ Deus libera nobis reliquit.

Sed instat Petrus Martyr. Nihil est liberū, nihil indifferens in particulari, licet in genere dicantur quædam ἀδιάφορα, quia nec omnibus, nec omni tempore cōueniunt; nam cū aliquid occurrit experendum, vel reiiciendum, aut illud repugnat salutī propriæ vel aliorum, & necessariō reiiciendum est; aut conducit salutī propriæ vel aliorum, & necessariō experendum est, si verē Deum & proximum diligimus.

RESPONDEO, falsum esse membrum hoc postremum; non enim necessariō experendum est quod conducit salutī propriæ vel aliorum, alioqui non diceret Dominus Deut. 23. *Si nolueris polliceri, absq; peccato eris*. Neque Apostolus diceret I. Cor. 7. *Quod vult faciat, non peccat si nubat*. Qui enim potest sine peccato facere quod voluerit, id est, nubere, aut non nubere, vouere, aut nō vouere, certē nec necessariō cogitur experere nuptias, aut votum, nec necessariō illa reiicere. Illud ergo solum necessariō est experendum, quod necessarium est ad salutem; quod verō vtile est, non necessarium vtiliter quoque, non necessariō experitur.

Obiectio TERTIA. Libertas Euangelica, in qua nos Dominus constituit, minuitur per vota, non igitur Christianis licet vouere. Antecedens probatur; nam Christus libera esse voluit genera vitæ, quod nec omnibus, nec omni tempore conueniant. Qui autem vouent vnum genus vitæ, necessarium sibi illud faciunt, vt iam non possint ad aliud transire. Item, Christus nos à lege exoncrare constituit, qui autē volunt, se magis ac magis impediunt legibus. Cur, inquit Martyr, non se liberos seruant? si nolunt rectē agere, nisi lege adigantur, se magis ad seruitutem legis, quàm ad regnum gratiæ & fidei pertinere declarant.

Respondeo PRIMO, retorquendo argumentum; nam si Christus libera esse voluit genera vitæ, cur ipsi se legibus Matrimonij astringunt? nec minus enim impedit coniugium à cœlibatu,

cœlibatu, quàm votū cœlibatus à coniugio. Deinde, si Deus liberos nos à legibus esse voluit, & genera vitæ libera nobis reliquit, quid est quod paulò antè Martyr dicebat, nihil est liberum, nihil indifferens, sed omnia omnino aut præcepta aut prohibita? Itaq; prædicant verbo libertatem Evangelicam, & interim imponunt legem importabilem, & quam nullus vnquam tyrannus imposuit.

SECUNDO respondeo, libertatem Evangelicam non esse libertatē (vt illi somniant) à lege, sed à peccato Rom. 6. *Libertati à peccato serui facti estis iustitia.* itē à carimonis iudiciis, quæ erant vmbra futurorum, ac demum à timore, & pietate, non autē ab obligatione legis; qui enim caritate, quæ est propriè gratia Testamenti noui, & libertas Evangelicæ præditus est, lege quidem tenetur, sed non est sub lege, sed libenter implet legem. Sed de hac re alibi sæpè tractauimus.

» Obiectio QUARTA. Qui vouet, iniuriam Deo facit, in primis repugnat illi, faciens necessaria quæ ille voluit libera. Deinde arguit Deum vel insipientiæ, vel inuidiam, » voto se obligat ad vnum genus vitæ, vt eo modo perfectior euadat; quasi Deus, qui eum ad illud vitæ genus non obligauit, aut non sciuerit ei tam bene prospicere, vt ipse sibi profecerit, aut certè inuiderit illi istam maiorem perfectionem.

RESPONDEO, nullam fieri Deo iniuriam per vota, quæ ipse voluit esse libera genera vitæ negatiuè (vt sic loquar) vel affirmatiuè, id est, noluit obligare, sed reliquit in arbitrio nostro, vt quisque ad quod vellet se obligaret. Quod si quis non obligauerit nos, benignitas eius fuit; quod vero per vota ipsi nos obligemus ad id, quod illi gratius esse scimus, gratitudo, & pietas est: & sicut non pugnant benignitas Domini, & gratitudo serui, sic etiam non pugnat quod nobis necessaria faciamus, quæ libera Deus nobis reliquit: neque insipientiæ aut inuidiæ illum arguimus; nam quod facimus, eius consilio, & admonitione facimus; etsi enim non imperauerit nobis maiorem illam perfectionem, ad quam per tota

tendimus, consuluit tamen, & admonuit vt ad eam

aspiraremus; de qua re paulò post
agemus.